

Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség

erdészet, faipar, fakereskedelem, beszállítók

Ungarischer Verband der Forst- und Holzwirtschaft

Hungarian Federation of Forestry and Wood Industries

H-1113 Budapest, Diószegi út 37. C48.

Tel: +36 (1) 798-56-85, Fax: +36 (1) 782-30-11

e-mail: info@fagosz.hu honlap: http://www.fagosz.hu

Fővárosi Bíróságnál a nyilvántartásba vételi szám: 2492 ; Adószám: 19635497-2-43 ; Számlaszám: 11701004-20171450

Budapest, 2016. december 8.

Számunk: 018/2016.mm

A FAGOSZ elnökségének állásfoglalása az állami erdők vagyonértékelésével kapcsolatban

Az Állami Számvevőszék „az állami tulajdonban álló erdőgazdasági társaságok vagyongazdálkodási tevékenységének ellenőrzése” címmel vizsgálatot folytatott, ezen belül vizsgálta, hogy a vagyon-nyilvántartás megfelelt-e a szabályszerűségi követelményeknek. Az Állami Számvevőszék jelentése az alábbi megállapítást tartalmazta: „*az ellenőrzött időszakban a Társaság mérlege nem a valós állapotot tükrözte, mert a kezelt erdőket és földingatlakokat a Számviteli tv. előírásai ellenére a mérlegében nem szerepeltette.*” A vizsgálatok 2015. novemberét megelőzően zajlottak, az ügyben az első sajtótájékoztató 2015. november 15-én volt.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 23. § (2) bekezdése szerint „a vagyonkezelőnél a mérlegben eszközként kell kimutatni a - törvényi rendelkezés, illetve felhatalmazás alapján - kezelésbe vett, az állami vagy önkormányzati vagyon részét képező eszközöket is. Ezen eszközöket a kiegészítő mellékletben - legalább mérlegtételek szerinti bontásban - külön be kell mutatni.”

Az állami vagyonnal gazdálkodásról szóló 254/2007 (X. 4.) kormányrendelet 9. § (9a) bekezdése alapján „az államháztartás alrendszerébe nem tartozó egyéb vagyonkezelő köteles továbbá a vagyonkezelésbe vett eszközöket a számvitelről szóló törvény előírásai szerint a hosszú lejáratú kötelezettségekkel szemben a vagyonkezelési szerződésben rögzített értéken állományba venni”.

A fentiek alapján az ÁSZ vizsgálatba bevont 22 állami erdőgazdasági társaságnak a Vagyonkezelési Szerződésben szereplő értéken kellett felvennie a vagyonkezelt eszközöket és a hosszúlejáratú kötelezettséget a mérlegébe. Amennyiben ilyen érték nem szerepelt a Vagyonkezelési Szerződésben, akkor a Társaságnak érték nélkül, naturáliákban kellett kimutatnia ezeket a tételeket. Ezt a véleményt alátámasztják a PM Számviteli Főosztályának 9806/1997. számú, 1997. november 25-i szakmai iránymutatásában foglaltak is. Ezen szakmai iránymutatás az akkori jogszabályra hivatkozva rögzítette: „A Számviteli Törvény 21. §-ának (3) bekezdésben megfogalmazott előírás feltételezi, hogy a kezelt kincstári vagyon megfelelő módon, dokumentáltan értékelésre kerül, hiszen csak ez esetben lehet azt az eszközök és kötelezettségek között értékkel kimutatni. Ebből - természetesen - az is következik, amíg megfelelő értékelés nem áll rendelkezésre, vagy az adott kincstári vagyont nem lehet - természeténél fogva - értékelni, addig (és akkor) nem lehet (nem tudjuk) alkalmazni a törvény hivatkozott 21. § (3) bekezdésének rendelkezését sem.”

A FAGOSZ elnökségének véleménye szerint a tulajdonos nevében eljáró szervezet az Ideiglenes Vagyonkezelési Szerződés megkötésekor (2015-ben és azt megelőzően, így a 2009. januárjától 2014. júniusáig terjedő vizsgált időszakban is IVSz volt), az érték nélküli vagyonkezelésbe adásnál vélelmezhetően mérlegelte az erdőgazdálkodás szakmai sajátosságait, természeténél és jellegénél fogva az erdők értékének bizonytalan és pontatlan meghatározása lehetőségét. Bizonyára ezért nem tartalmazott az IVSz egyik állami erdőgazdálkodó

szerződése esetén sem érték meghatározást a vagyonkezelésbe adott állami erdővel kapcsolatban.

A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 10. § (1) bekezdése szerint „*a nemzeti vagyont, annak értékét és változásait a tulajdonosi joggyakorló nyilvántartja. Az érték nyilvántartástól el lehet tekinteni, ha az adott vagyontárgy értéke természeténél, jellegénél fogva nem állapítható meg.*”

A FAGOSZ elnökség álláspontja szerint a nemzeti vagyonról szóló törvény vonatkozó előírásait figyelembe véve az erdő - mint vagyontárgy - Erdőtörvényben meghatározott hármas funkciójának értékben számszerűsítése természeténél, jellegénél fogva nem valósítható meg, vagy ezen érték adat előállításának költsége nem lenne arányban az információ hasznosságával. Az Európai Unió belül nem ismert olyan általánosan elfogadott értékbecslési rendszer, amely alapján a több mint egy millió hektár magyarországi állami erdőt folyamatosan, az állandó változást követve (fő-/mellékállomány érték, folyónövedék, növedékvesztés, biotikus/abiotikus károk, választék összetétel változás, fa és egyéb erdei termékek árváltozása, rendeltetésváltozás, védettségi fok változás stb.), a természetvédelmi, közjóléti, turisztikai, egyéb védelmi, humánökológiai és eszmei értéket meghatározva, a változásokat folyamatosan átvezetve, értékben hitelesen, és a valóságnak megfelelően meghatározni és nyilvántartani lehetne.

Ezért a FAGOSZ elnöksége - figyelembe véve az értékben nyilvántartás lehetséges módszertani sokszínűségét és problémáit - továbbra is a naturáliákban nyilvántartást javasolja. Célszerűnek tartja FAGOSZ elnöksége a Számviteli Törvény olyan módosítását, hogy a vagyonkezelte eszközök értéken nyilvántartása alól az erdő kivételt képezzen, illetve az állami erdők naturáliákban nyilvántartása a mérleg kiegészítő mellékletében elfogadható legyen. 2016. tavaszán e véleményt a FAGOSZ elnöke meg is fogalmazta a földművelésügyi miniszternek írt levelében.

A hivatkozott jogszabályokból tehát látható:

- **Az állami erdőgazdaságok az általuk vagyonkezelte erdő értékének megállapítására nem jogosultak**, hiszen a nemzeti vagyonról szóló törvény e feladatot nem a vagyonkezelőnek, hanem a tulajdonosi joggyakorlónak írta elő.

- A nemzeti vagyonnal gazdálkodásról szóló kormányrendelet a vagyonkezelési szerződésben rögzítette értéken állományba vétel kötelezettségét írja elő, de ezen érték megállapítását és szerződésbe foglalását a vagyonkezelésbe adó nem tette meg. **Ezért az állami erdőket vagyonkezelte állami erdőgazdaságok a számviteli törvény betartása érdekében nem is tehetnek mást, minthogy mérlegeik kiegészítő mellékletében a vagyonkezelési szerződésnek megfelelően hektárban mutatják be az általuk vagyonkezelte erdőket.**

A FAGOSZ elnöksége a 22 állami erdőgazdasági társaság, e szövetség tagjai részére ezt javasolja, mint egyetlen jogszerű, lehetséges megoldást.

A témával kapcsolatos írárok a FATÁJ-online erdészeti-faipari szaklapban:

[FM közlemény az erdőgazdaságokról szóló ÁSZ jelentés kapcsán](#) FATÁJ 2015-11-19

[Hasonló hibákat tárt fel az ÁSZ valamennyi állami erdőgazdaságnál](#) FATÁJ 2015-12-01

[Állami erdőgazdaságok végleges vagyonkezelési szerződéseinek aláírása](#) FATÁJ 2016-02-15

[Erdőgazdaságok az ÁSZ jelentéseinek tükrében](#) FATÁJ 2016-02-26